

24 Heol y Gadeirlan / Cathedral Road
Caerdydd / Cardiff CF11 9LJ
Ffôn / Tel: 029 20 320500
Epost / Email: info@wao.gov.uk
www.wao.gov.uk

Mr Darren Millar AC
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd CF99 1NA

Dyddiad: 9 Gorffennaf 2014
Ein cyf: HVT/2179/fgb
Tudalen: 1 o 4

Annwyl Darren

CYLLID ADDYSG UWCH

Ysgrifennaf ynghylch ymateb Llywodraeth Cymru i'm hadroddiad ar *Gyllid Addysg Uwch* a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2013. Er mwyn helpu i lywio unrhyw gamau pellach a gymerir gan y Pwyllgor, rwyf hefyd wedi nodi isod y wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru y cyfeirir ato yn fy adroddiad a oedd yn dal i fynd rhagddo pan wnes i a staff Swyddfa Archwilio Cymru friffio'r Pwyllgor ym mis Ionawr 2014.

Gwaith a gomisiynwyd ar brosesu ceisiadau myfyrwyr am gyllid a gwaith paru data cysylltiedig

Fel y nodwyd yn fy adroddiad *Cyllid Addysg Uwch* (paragraffau 2.35-2.41), roedd Llywodraeth Cymru wedi comisiynu rhagor o waith gan Swyddfa Archwilio Cymru i adolygu gweithrediad rheolaethau mewn perthynas â cheisiadau myfyrwyr am gyllid mewn naw awdurdod lleol. Dilynodd y gwaith hwnnw adolygiad o reolaethau a gynhaliwyd yn 2012 mewn pedwar awdurdod lleol arall. Nododd yr adroddiad diweddaraf, ers adolygiad 2012, fod Llywodraeth Cymru wedi gwella agweddau ar ei threfniadau ar gyfer goruchwyllo a rheoli cyllid myfyrwyr, er bod nifer fach o wendidau sylweddol o hyd yn y system reoli gyffredinol a weithredir ar y cyd gan Lywodraeth Cymru, y Cwmni Benthyciadau i Fyfyrrwyr ac awdurdodau lleol. Mae'r adroddiad ac ymateb Llywodraeth Cymru i'w argymhellion wedi'u hystyried gan bwyllgor llywodraethu corfforaethol yr Adran Addysg a Sgiliau.

Mae staff Swyddfa Archwilio Cymru hefyd wedi bod yn hwyluso ymarfer paru data y bwriadwyd iddo edrych ar y defnydd a wneir o waith paru data i fynd i'r afael â gwendidau rheoli posibl yn nhrefniadau asesu cyllid myfyrwyr, yn enwedig o ran y Grant Ffioedd Dysgu. Gwnaed y gwaith prosesu data ei hun gan y Comisiwn Archwilio. Mae staff Swyddfa Archwilio Cymru wedi rhoi crynodeb o ganfyddiadau'r gwaith hwn a oedd yn

cwmpasu tair ardal awdurdod lleol beilot (sef Caerdydd, Abertawe a Wrecsam) i Lywodraeth Cymru. Roedd y gwaith yn cynnwys paru manylion cyfeiriadau myfyrwyr a oedd yn gwneud cais am gymorth â data etholiadol. Nod yr ymarfer hwn oedd nodi unrhyw anghysondebau rhwng y setiau data a allai fod wedi deillio o dwyll neu wall (tra'n derbyn y gall gwahaniaethau amseru hefyd achosi anghysondebau). Nod yr ymarfer oedd nodi unrhyw barau negyddol: y myfyrwyr hynny a oedd wedi gwneud cais am gyllid myfyrwyr drwy awdurdod lleol yng Nghymru ond nad oeddent yn ymddangos yn y data etholiadol diweddaraf ar gyfer Cymru. Ar gyfer pob un o'r parau negyddol hyn, nododd y broses hefyd o'r data etholiadol p'un a oedd rhywun arall â'r un enw teuluol yn byw yn yr un cyfeiriad ai peidio.

Asesodd staff Swyddfa Archwilio Cymru y risg a oedd yn gysylltiedig â chanlyniadau'r gwaith paru data a rhoddodd ganllawiau i'r tri awdurdod lleol er mwyn ategu eu hymchwiliadau dilynol. Hysbysodd yr awdurdodau lleol staff Swyddfa Archwilio Cymru eu bod wedi llwyddo, i raddau helaeth, i gael tystiolaeth i ddangos bod ymgeiswyr yn gymwys i gael y Grant Ffioedd Dysgu (lle roedd parau negyddol wedi'u nodi). Fodd bynnag, argymhellodd staff Swyddfa Archwilio Cymru i Lywodraeth Cymru y dylai geisio sicrwydd gan yr awdurdodau lleol o ran canlyniadau eu hymchwiliadau yn y pen draw a'r dystiolaeth a gawsant wrth gynnal eu hymchwiliadau.

Ymateb Llywodraeth Cymru i'm hadroddiad *Cyllid Addysg Uwch* a chamau gweithredu pellach gan y Pwyllgor

Ar adeg ysgrifennu'r llythyr hwn, deallaf nad yw'r Pwyllgor wedi cael ymateb gan CCAUC eto i argymhellion saith ac wyth yn fy adroddiad. Roedd yr argymhellion hynny yn ymwneud â phroses 'adolygu risg' CCAUC a rôl CCAUC o ran nodi, lledaenu a hyrwyddo arfer da.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymateb yn gadarnhaol i'r argymhellion yn fy adroddiad. Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi ei bod yn derbyn pob un o'r chwe argymhelliad a gyfeiriwyd ati. Fodd bynnag, byddai wedi bod yn ddefnyddiol pe gallai Llywodraeth Cymru fod wedi nodi'n gliriach yr amserlen debygol ar gyfer cymryd y camau gweithredu a nodwyd ganddo mewn ymateb i argymhellion pump a chwech, yn arbennig o ystyried yr amser sydd eisoes wedi mynd heibio ers fy adroddiad.

Pan drafododd y Pwyllgor fy adroddiad ym mis Ionawr 2014, nododd ymchwiliad y Pwyllgor Cyllid i *Gyllid Addysg Uwch* a oedd yn dal i fynd rhagddo. Mae adroddiad y Pwyllgor Cyllid yn ymdrin â rhai o'r meysydd y rhoddwyd sylw iddynt yn fy adroddiad ac rwy'n ymwybodol bod adroddiad y Pwyllgor Cyllid wedi'i drafod yn ddiweddar mewn Cyfarfod Llawn. At hynny, mae gwaith yr '*Adolygiad o Gyllid Addysg Uwch a Threfniadau Cyllid Myfyrwyr yng Nghymru*' yn dal i fynd rhagddo a disgwylir i'r Cynulliad Cenedlaethol, fel rhan o'i waith craffu ar gyllidebau rheolaidd, gael cyfle i fonitro goblygiadau ariannol y polisi ffioedd dysgu presennol. Rwyf hefyd wedi ysgrifennu at y

Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc yn ddiweddar er mwyn tynnu sylw at faterion sy'n deillio o'm hadroddiad, ac ymateb Llywodraeth Cymru iddo, sy'n berthnasol i waith craffu'r Pwyllgor hwnnw ar y Bil Addysg Uwch (Cymru).

Ym mis Ionawr 2013, nodwyd gennym fod un o'r materion a oedd yn deillio o'm hadroddiad nad y Pwyllgor Cyllid, yn ôl pob golwg, wedi rhoi cymaint o sylw iddo yn ymwneud â'r trefniadau ar gyfer gwerthuso'r llyfr benthyciadau myfyrwyr a thaliadau dileu dyled blyneddol y polisi benthyciadau (paragraffau 2.7 to 2.11). Fodd bynnag, mae adroddiad y Pwyllgor Cyllid yn cynnwys adran ar y llyfr benthyciadau myfyrwyr ac ymdriniwyd â llawer o'r materion cysylltiedig hefyd gan adroddiad Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus San Steffan, a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2014, ar *Ad-daliadau Benthyciadau Myfyrwyr*, a ddilynodd adroddiad gan Swyddfa Archwilio Cymru ar yr un pwnc ym mis Tachwedd 2013. Dylai'r ystyriaeth y bwriedir ei rhoi i gyfrifon cyfunol 2013-14 Llywodraeth Cymru roi cyfle i'ch Pwyllgor wneud gwaith dilynol ar y materion hyn o safbwynt Llywodraeth Cymru.

Y mater arall y gwnaethom dynnu sylw'r Pwyllgor ato ym mis Ionawr 2014 oedd prosiect moderneiddio Cyllid Myfyrwyr Cymru (paragraffau 2.26 i 2.34 o'm hadroddiad). Bydd y prosiect hwnnw yn gweld y Cwmni Benthyciadau i Fyfywyr yn ysgwyddo'r cyfrifoldeb am brosesu ceisiadau am gyllid a gyflwynir gan bob myfyriwr newydd a phob myfyriwr sy'n dychwelyd ar gyfer y flwyddyn academaidd 2015/16, ar ôl iddo ymgymryd â'r gwaith o brosesu ceisiadau gan fyfyrwyr newydd yn unig yn 2014/15. Roedd y Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc wedi mynegi rhywfaint o bryder ynghylch y newidiadau hyn wrth gyflwyno adroddiad ar y Bil Addysg Bellach ac Uwch (Llywodraethu a Gwybodaeth) (Cymru) ym mis Gorffennaf 2013.

Mae ymatebion Llywodraeth Cymru i argymhellion dau a phedwar yn fy adroddiad yn berthnasol i brosiect moderneiddio Cyllid Myfyrwyr Cymru. Fel y nodwyd yn yr adroddiad (paragraff 2.38), mae digonolrwydd rheolaethau sy'n ymwneud â thaliadau'r Grant Ffioedd Dysgu yn berthnasol i'm barn ar ddatganiadau ariannol CCAUC. Mae'n debygol y bydd y tîm yn Swyddfa Archwilio Cymru sy'n archwilio cyfrifon CCAUC yn gwneud rhagor o waith yn ystod 2014-15 i geisio sicrwydd ynghylch cadernid trefniadau'r Cwmni Benthyciadau i Fyfywyr ei hun ar gyfer prosesu ceisiadau myfyrwyr am gyllid. Nid oedd manyleb gwasanaeth canoledig newydd Cyllid Myfyrwyr Cymru na chostau'r gwasanaeth hwn wedi'u penderfynu'n derfynol ar adeg ysgrifennu fy adroddiad, ond mae'r costau hyn ac arbedion posibl yn y dyfodol yn fater arall y gellid ei ystyried fel rhan o'r gwaith o graffu ar gyllideb Llywodraeth Cymru.

Gobeithio y bydd y llythyr hwn o gymorth i'r Pwyllgor.

Yn gywir

HUW VAUGHAN THOMAS
ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU